

Osztályfőnöki óra: Beszélgetések

Az osztályfőnöki órák beszélgetéseihez 25.

Harc a szülőkkal, avagy a lemez két oldala

A lemeznek mindig (legalább) két oldala van, és mindig fontos meghallgatni a másik felet is.

A cím és az ötlet abból az időből származik, amikor még bakelit hanglemezeken hallgattunk zenét, és ennek a lemeznek volt A és B oldala is. „Megint ugyanaz a lemez!” Sóhajtottak fel a néhány évtizeddel korábbi tizenévesek. Ma már lehet, hogy jobban megértenék a dolgot tanítványaink, ha fájlokat vagy trackeket emlegetnénk. A technika változik, de a serdülők és szüleik közötti feszültségek örökzöld témáknak számítanak.

A serdülőknek a szüleikkel kialakult konfliktusaik napjainkban is gyakran előforduló jelenségek. A következő párhuzamos monológok segítségével lehetőség nyílt arra, hogy kamasz tanítványaink beleéljék magukat az őket korlátozni próbáló szülők lelkivilágába, megértsék az ő szempontjaikat. Így esetleg ötleteket kaphatnak ahhoz, hogy milyen módon közelítsenek hasonló esetekben saját szüleikhez. Ráébredhetnek arra, hogy a felnőttekkel folytatott kommunikáció eredményességéért ők maguk is felelősek, rajtuk is múlik tehát, hogy miként alakul a folytatás.

Nagyon fontos, hogy a gyakorlat segítségével a gyerekek belássák: a szülőnek is joga van tévedni, idegesnek lenni, aggódni, és hogy a gyerek is felelős mindazért, ami vele, körülötte történik.

A következő szövegek feldolgozását a serdülő, tehát a 12 évesnél idősebb korosztálynak ajánljuk.

1.

A szülő mondja: Mi ez a disznóól?

Őrület, hogy Nóri szobájában nagyobb a rendetlenség, mint a 13 éves öccsénél. Reggelenként, mint minden lány, felvesz egy ruhát, aztán két másodperc múlva egy másikat, és óriásira nő a ruhakupac, mire megtalálja a megfelelőt. A pólók, szoknyák persze ott maradnak, szanaszét hevernek, akár a füzetek, könyvek, kazetták. Azt persze szereti, ha van az íróasztalon egy

vázában virág. A múltkor kíváncsi lettem, vajon mikor fogja az elszáradt, kókadt virágot frissre cserélni, és vártam... Türelmesen. Amikor már végképp nem bírtam tovább, az asztal kellős közepére tettem a vázát, hátha így észébe jut felfrissíteni. Másnap a váza hanyagul félretolva ott virított a kókadt virággal az íróasztalán.

A gyerek mondja: Nekem is kell egy zug, ahol nyugtom lehet!

De hát miért néznek be folyton a szobámba?! Persze, tudom, van ott egy nagy ruhásszekrény, amit közösen használunk az anyuval, de hát nem csinálhatok mindig nagytakarítást, mielőtt az anyu benyit. Néha, ha igazi rendetlenség van, az engem is zavar, olyankor persze rendet rakok. De nem értem, miért kell olyan dolgokon idegeskedni, mint hogy gombócban hagyom a zoknit, és nem görgetem ki, mielőtt a szennyesbe dobom, vagy hogy mikor cserélek virágot a vázában. Az anyu a múltkor direkt az asztal közepére tette, hogy észrevegyem. Pedig előtte is láttam már, hogy elszáradt a virág, de engem nem zavart annyira, csak a váza, azt arrébb is tettem.

2.

A szülő mondja: Hogy nézel ki???

Nem szívesen szólok bele az öltözködésébe, tudom, hogy ez fontos állomása a személyiség fejlődésének, de néha katasztrofális, ahogy kinéz. Ez a finom arcú, törékeny kislány kizárólag fekete holmikban jár, mintha gyászolna. Még a körmét is feketére festi, a száját viszont tűzpirosra. Az iskolába is. A vastag szemhéjtus öregíti, akárcsak a feketére festett haj. A smink nélkül hamvas, hibátlan bőré, kedves arcú kamaszlányom "kiöltözve", teljes díszben egy kiélt harmincasra emlékeztet. Nagyon bánt. Ha a lányommal ismerősökbe botlom, azon veszem magam észre, hogy folyton magyarázkodom: "Jövőre kinövi ezt a fekete divatot!" Még ha csúnya lenne, jobban elviselném, mint így, hogy szánt szándékkal csúfítja el magát.

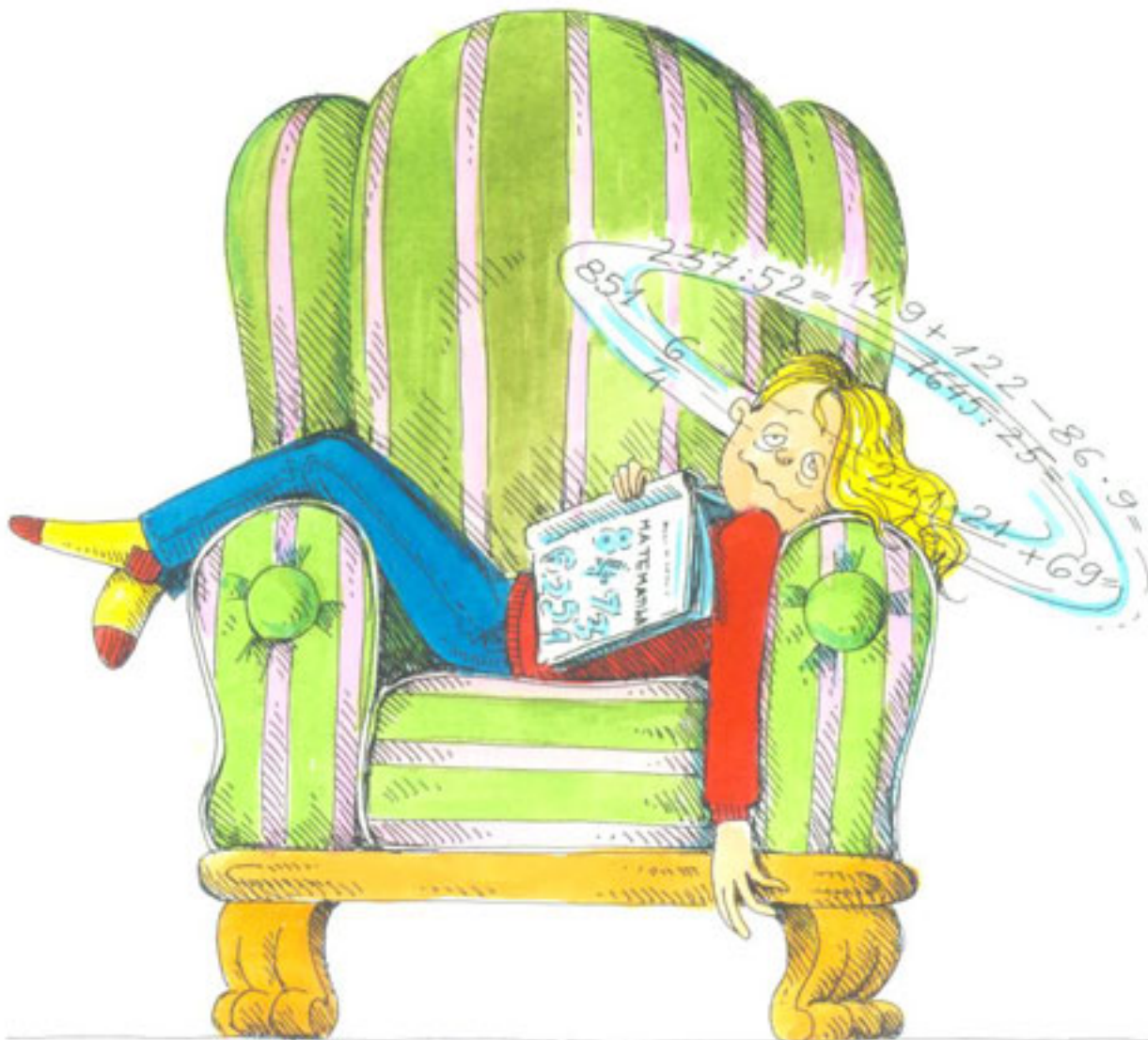
A gyerek mondja: Jól nézek ki...

Nálunk legtöbbször az öltözködésem miatt kell hallgatnom ugyanazt a lemezt. Minden reggel ez van műsoron. Megértem, hogy nem egészen felelek meg anyám ízlésének, de mégsem járhatok rakott szoknyában suliba. Régebben az volt a baja, hogy túl fiúsan öltözködöm, most a vamous stílus ellen van kifogása. Mindenki más szerint a fehér bőröm miatt jól áll a piros rúzs és a fekete haj, a sötét cuccokról pedig köztudott, hogy karcsúsítanak, ráadásul remekül variálhatók. Én elfogadom anyu - szerintem kissé konzervatív - stílusát. Nem értem, ő milyen alapon akar rám erőltetni egy olyan divatot, ami teljesen idegen tőlem. El kellene fogadnia, hogy én a saját korosztályom ízlésének szeretnék megfelelni.

3.

A szülő mondja: Amíg nincs kész a lecke, nem mész sehová

Matyi jó eszű, ambiciózus gyerek, mindig jól tanult, most viszont egyre kevesebb időt tölt a leckéi mellett. Elcsatangol sulis után, hol moziba, hol pizzázni, néha csak hatra ér haza, pedig jól tudja, hogy kilenckor lámpaoltás, mert messze lakunk az iskolától, és nagyon korán kell kelnie. Ilyenkor 1-2 óra alatt próbál felkészülni a másnapi 6-7 órára, ami teljességgel lehetetlen. Ezt tükrözik a jegyei is. Úgyhogy amíg nem javít, betiltottuk a délutáni programokat.

Szűcs Édua rajza

A gyerek mondja: Nem vagyok tanulóautomata!

Nem tudom, miért nem értik meg a szüleim, hogy nekem is szükségem van a pihenésre, hogy hat-hét órás tanítás után kiszellőztessem a fejem. Amint a suliból kijövök, az íróasztalhoz láncolnak, pedig fáradtan úgysem fog az agyam. Azonkívül a gimiben új osztályba kerültem, barátokat kell szereznem. Ha a többi srác megy, én meg minden buliból kimaradok, azért, mert tanulnom kell, rám sütik, hogy magolós vagyok.

4.

A szülő mondja: Csak nem gondolod, hogy egyedül kószálsz az éjszakában?

Én lennék a legboldogabb, ha Szilvit nyugodtan elengedhetném az esti programokra, ha olyan lenne a közbiztonság, mint az én kamaszkoromban. Ehelyett tudomásul kell venni, hogy egy fiatal lány ma már nem sétálhat biztonságban késő este a városban. Mi a megoldás?

Természetesen nem az, hogy eltiltjuk a szórakozástól. Sokszor elémegy a papája, persze, ilyenkor fontos, hogy a kisasszony a megbeszélte időpontban ott legyen. A múltkor csúnyán elkésett, amikor egy koncertről fél háromkor ért haza. Éjfél körül telefonált, hogy tovább játszott az előzenekar, és a sztárok még csak nemrég léptek színpadra. A férjem már elindult elé, idegeskedtem, hogy nem fogják megtalálni egymást. Szörnyű éjszaka volt! Utána megmondtuk neki, hogy soha többé nem mehet éjszakai koncertre. Így aztán következő alkalommal, meg sem kérdezte, elmehet-e, megvette előre a koncertjegyet.

